

Na temelju članka 17. stavak 2. i članka 72. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na 10. sjednici održanoj 12. lipnja 2012. godine, donijelo je

PRAVILNIK

O TRŽIŠNIM STANDARDIMA ZA MASLINOVO ULJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Ovim pravilnikom uređuju se tržišni standardi za maslinovo ulje od ploda i komine maslina koji se stavljaju na tržište, radi prodaje krajnjem potrošaču, a odnose se na kategorizaciju, naziv i definicije ulja, tehnološke postupke koji se primjenjuju u proizvodnji i preradi ulja, ambalažu i uvjete pakiranja te dodatne ili specifične podatke koji trebaju biti navedeni kod označavanja ulja.

II. POSEBNE ODREDBE

Članak 2.

(Kategorije, nazivi i definicije)

- (1) Ulja se razvrstavaju u kategorije pod sljedećim nazivima:
  - a) *djevičanska maslinova ulja*
    - 1) *ekstra djevičansko maslinovo ulje* je ulje dobiveno izravno iz ploda masline isključivo mehaničkim postupcima, koje sadrži najviše 0,8 grama slobodnih masnih kiselina izraženih kao oleinska kiselina na 100 grama ulja i čija svojstva odgovaraju onima navedenim u točki 1. Aneksa koji je sastavni dio ovoga pravilnika;
    - 2) *djevičansko maslinovo ulje* je ulje dobiveno izravno iz ploda masline isključivo mehaničkim postupcima, koje sadrži najviše 2 grama slobodnih masnih kiselina izraženih kao oleinska kiselina na 100 grama ulja i čija svojstva odgovaraju onima navedenim u točki 2. Aneksa ovoga pravilnika;
    - 3) *maslinovo ulje lampante* je djevičansko maslinovo ulje neprihvatljivih senzorskih svojstava, koje sadrži više od 2 grama slobodnih masnih kiselina izraženih kao oleinska kiselina na 100 grama ulja i čija svojstva odgovaraju onima navedenim u točki 3. Aneksa ovoga pravilnika;
  - b) *rafinirano maslinovo ulje* je ulje dobiveno rafinacijom djevičanskog maslinovog ulja, koje ne sadrži više od 0,3 grama slobodnih masnih kiselina izraženih kao oleinska kiselina na 100 grama ulja i čija svojstva odgovaraju onima navedenim u točki 4. Aneksa ovoga pravilnika;
  - c) *maslinovo ulje sastavljeno od rafiniranih maslinovih ulja i djevičanskih maslinovih ulja* je ulje dobiveno miješanjem rafiniranog maslinovog ulja i djevičanskih maslinovih ulja, osim maslinovog ulja lampante, koje ne sadrži više od 1 grama slobodnih masnih kiselina izraženih kao oleinska kiselina na 100 grama ulja i čija svojstva odgovaraju onima navedenim u točki 5. Aneksa ovoga pravilnika;
  - d) *sirovo ulje komine maslina* je ulje dobiveno preradom komine maslina mehaničkim postupcima i/ili ekstrakcijom komine maslina organskim

otapalima, bez rafinacije i reesterifikacije te bez miješanja s uljima druge vrste i čija svojstva odgovaraju onima navedenim u točki 6. Aneksa ovoga pravilnika;

- e) *rafinirano ulje komine maslina* je ulje dobiveno rafinacijom sirovog ulja komine maslina, koje ne sadrži više od 0,3 grama slobodnih masnih kiselina izraženih kao oleinska kiselina na 100 grama ulja i čija svojstva odgovaraju onima navedenim u točki 7. Aneksa ovoga pravilnika;
  - f) *ulje komine maslina* je ulje dobiveno miješanjem rafiniranog ulja komine maslina i djevičanskih maslinovih ulja, osim maslinovog ulja lampante, koje ne sadrži više od 1 grama slobodnih masnih kiselina izraženih kao oleinska kiselina na 100 grama ulja i čija svojstva odgovaraju onima navedenim u točki 8. Aneksa ovoga pravilnika.
- (2) Na tržište se radi prodaje krajnjem potrošaču mogu stavljati samo ulja iz stavka (1) točke a) alineja 1) i 2) te toč. c) i f) ovoga članka.
  - (3) Ulja iz stavka (2) ovoga članka mogu se stavljati na tržište radi prodaje krajnjem potrošaču u prirodnom stanju ili kao sastojak druge hrane.

Članak 3.

(Tehnološki postupci koji se primjenjuju u proizvodnji)

- (1) Ulja iz članka 2. ovoga pravilnika dobivaju se izravno od ploda masline (*Olea europea L.*) i/ili krutog ostatka (komine) koji ostaje nakon dobivanja ulja izravno iz ploda masline.
- (2) Za proizvodnju ekstra djevičanskog maslinovog ulja i djevičanskog maslinovog ulja koriste se plodovi stabla masline (*Olea europea L.*) koji se podvrgavaju isključivo mehaničkim postupcima, u uvjetima koji ne dovode do promjena sastojaka ulja te bez dodatka pomoćnih sredstava kemijskog ili biokemijskog djelovanja. Ekstra djevičansko maslinovo ulje i djevičansko maslinovo ulje mogu se podvrgnuti isključivo postupcima pranja, centrifugiranja, dekantacije i/ili filtracije.
- (3) Za proizvodnju maslinovog ulja sastavljenog od rafiniranih maslinovih ulja i djevičanskih maslinovih ulja koristi se ulje dobiveno rafinacijom djevičanskih maslinovih ulja i ekstra djevičanska i djevičanska maslinova ulja.
- (4) Za proizvodnju ulja iz st. (2) i (3) ovoga članka nije dopušteno koristiti ulja dobivena uporabom organskih otapala, reesterifikacijom i miješanjem s uljima druge vrste.
- (5) Za proizvodnju ulja komine maslina koristi se rafinirano ulje komine maslina te ekstra djevičansko maslinovo ulje i djevičansko maslinovo ulje.
- (6) Za proizvodnju ulja iz stavka (5) ovoga članka nije dopušteno koristiti ulja dobivena postupkom reesterifikacije i miješanjem s uljima druge vrste.

Članak 4.

(Pakiranje i ambalaža)

- (1) Ulja iz članka 2. stavka (2) ovoga pravilnika stavljaju se na tržište radi prodaje krajnjem potrošaču kao pakiranje čiji je najveći obujam 5 litara.
- (2) Iznimno od odredaba stavka (1) ovoga članka, ulja namijenjena opskrbi ugostiteljskih objekata, kantina, bolnica, dječjih vrtića, škola, ustanova socijalne skrbi i drugih subjekata u poslovanju s hranom koji opskrbljuju krajnjeg potrošača pripremljenom hranom, mogu se pakirati u ambalažu čiji je obujam veći od 5 litara.

- (3) Ambalaža u koju se pakiraju ulja iz stavka (1) ovoga članka mora imati zatvarač koji se nakon prvog otvaranja ne može dovesti u prvobitno stanje.

Članak 5.
(Označavanje)

Pri označavanju primjenjuje se Pravilnik o općem deklariranju ili označavanju upakirane hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 87/08) i Pravilnik o označavanju hranjivih vrijednosti upakirane hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 85/08).

Članak 6.
(Obvezni navodi pri označavanju)

- (1) Osim odredaba o označavanju naziva iz članka 2. stavka (2) ovoga pravilnika, pri označavanju ulja moraju biti jasnim i neizbrisivim slovima navedene i sljedeće obavijesti o kategoriji ulja:
- za ekstra djevičansko maslinovo ulje: "ulje visoke kakvoće dobiveno izravno iz ploda masline isključivo mehaničkim postupcima";
  - za djevičansko maslinovo ulje: "ulje dobiveno izravno iz ploda masline isključivo mehaničkim postupcima";
  - za maslinovo ulje sastavljeno od rafiniranog maslinovog ulja i djevičanskih maslinovih ulja: "ulje sadrži isključivo rafinirana maslinova ulja i ulja dobivena izravno iz ploda masline";
  - za ulje komine maslina: "ulje sadrži isključivo ulja dobivena obradom proizvoda dobivenog nakon ekstrakcije maslinovog ulja i ulja dobivena izravno iz ploda masline" ili "ulje koje se sastoji isključivo od ulja dobivenog obradom komine maslina i ulja dobivenog izravno iz ploda masline".
- (2) Obavijesti iz stavka (1) ovoga članka ne moraju biti navedene neposredno uz naziv ulja.

Članak 7.

(Navodi koji nisu obvezni pri označavanju)

- (1) Za ulja iz članka 2. stavka (2) ovoga pravilnika, pri označavanju mogu se navesti i:
- podaci o senzorskim svojstvima koji upućuju na okus i/ili miris mogu se navoditi samo za ekstra djevičanska i djevičanska maslinova ulja čija svojstva odgovaraju ovoj kategoriji, a određena su na temelju rezultata procjene sukladno posebnom propisu;
  - podaci o udjelu slobodnih masnih kiselina ili najvećem udjelu slobodnih masnih kiselina uz obvezno navođenje vrijednosti peroksidnog broja, udjela voskova, ultraljubičaste apsorpcije, vrijednosti K232, K270 i ΔK utvrđenih metodama sukladnih posebnom propisu, znakovima jednake veličine i u istom vidnom polju;
- (2) Navod "prvo hladno prešanje" može se navesti samo za djevičansko ili ekstra djevičansko maslinovo ulje dobiveno pri temperaturi prerade nižoj od 27°C prvim mehaničkim prešanjem maslinovog tijesta hidrauličnom prešom.
- (3) Navod "hladni postupak" može se navesti samo za djevičansko ili ekstra djevičansko maslinovo ulje dobiveno pri temperaturi prerade nižoj od 27°C procjeđivanjem ili centrifugiranjem maslinovog tijesta.

Članak 8.

(Ulja od ploda i komine maslina u mješavinama biljnih ulja ili kao sastojci u drugoj hrani)

- (1) Ako se pri označavanju prisutnost ulja iz članka 2. stavka (2) ovog pravilnika u mješavini s drugim biljnim uljima

naglašava riječima, slikama ili crtežima na drugom mjestu osim u popisu sastojaka, takva mješavina mora nositi naziv "mješavina biljnih ulja (ili određeni naziv biljnih ulja prema vrsti sirovine) i maslinovog ulja" iza čega neposredno slijedi postotni udio maslinovih ulja u mješavini.

- (2) Pri označavanju mješavine iz stavka (1) ovoga članka prisutnost maslinovog ulja može biti naglašena slikama ili crtežima samo ako čine više od 50% mješavine o kojoj se radi.
- (3) Ako su ulja iz članka 2. stavka (2) ovoga pravilnika sastojak hrane, a pri označavanju hrane se osim u popisu sastojaka prisutnost ulja naglašava riječima, slikom i crtežom, neposredno uz naziv hrane mora se navesti količina ulja izražena u postotku (%) na ukupnu neto masu hrane.
- (4) Odredbe stavka (3) ovoga članka ne primjenjuju se na konzerviranu tunu i sardinu u maslinovom ulju.
- (5) Postotak (%) dodanih maslinovih ulja u odnosu na ukupnu neto masu hrane može se zamijeniti postotkom na ukupnu masu masnoće, uz dodavanje riječi: "postotak masnoće".
- (6) Nazivi iz članka 2. stavka (1) ovoga pravilnika mogu se zamijeniti riječima: "maslinovo ulje" pri označavanju proizvoda iz st. (1) i (3) ovoga članka.
- (7) Iznimno od stavka (5) ovoga članka, ako je prisutno ulje komine maslina, riječi: "maslinovo ulje" zamjenjuju se riječima: "ulje komine maslina".
- (8) Obavijesti o kategoriji ulja navedene u članku 6. ovoga pravilnika nije potrebno navoditi pri označavanju proizvoda iz st. (1) i (3) ovoga članka.

Članak 9.

(Označavanje podrijetla)

- (1) Za ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje iz članka 2. stavka (1) točke a) alineje 1) i 2) ovoga pravilnika, mora se označavati podrijetlo uz uvjete propisane u st. 4), 5) i 6) ovoga članka.
- (2) Označavanje podrijetla, u smislu ovoga pravilnika, podrazumijeva označavanje zemljopisnog područja na pakiranju ili deklaraciji proizvoda.
- (3) Za ulja iz članka 2. stavka (1) toč. c) i f) ovoga pravilnika ne navodi se podrijetlo.
- (4) Oznaka podrijetla iz stavka (1) ovoga članka sastoji se samo od:
- u slučaju maslinovih ulja, sukladno odredbama st. (5) i (6) ovoga članka, iz jedne države članice Europske unije ili izvan Europske unije, upućivanja na državu članicu, Europsku uniju ili državu izvan Europske unije ili
  - u slučaju mješavina maslinovih ulja, sukladno odredbama st. (5) i (6) ovoga članka, podrijetlom iz više od jedne države članice Europske unije ili države izvan Europske unije, jednog od sljedećih navoda:
    - "mješavina maslinovih ulja iz Europske unije" ili upućivanje na Europsku uniju;
    - "mješavina maslinovih ulja koja nisu iz Europske unije" ili upućivanje na podrijetlo izvan Europske unije;
    - "mješavina maslinovih ulja iz Europske unije i maslinovih ulja koja nisu iz Europske unije" ili upućivanje na podrijetlo iz Europske unije i izvan Europske unije; ili
  - zaštićene oznake izvornosti ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla sukladno odredbama o proizvođačkoj specifikaciji iz Pravilnika o oznakama

- izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 27/10).
- (5) Oznacavanje podrijetla koje upućuje na zemlju podrijetla mora odgovarati zemljopisnom području u kojem su masline ubrane ili u kojem se nalazi objekt u kojemu su te masline prerađene u ulje.
- (6) Ako su masline ubrane u jednoj, a njihova prerada u svrhu dobivanja ulja obavljena u drugoj zemlji, označavanje podrijetla treba sadržavati sljedeći tekst: "(ekstra) djevičansko maslinovo ulje dobiveno u (slijedi naziv zemlje o kojoj se radi) od maslina ubranih u (slijedi naziv zemlje o kojoj se radi)".

Članak 10.

(Proizvođačka dokumentacija)

- (1) Subjekt u poslovanju s hranom, odnosno proizvođač ili onaj koji ulja iz članka 2. stavka (2) ovoga pravilnika pakira ili stavlja na tržište, dužan je u slučaju zahtjeva dati na uvid nadležnome tijelu ili osobi ovlaštenoj za službenu kontrolu proizvođačku dokumentaciju.
- (2) Proizvođačka dokumentacija je dokument koji za svaku seriju proizvoda koji se stavlja na tržište sadrži:
- podatke koji su označeni na proizvodu;
  - podatke o proizvedenim količinama gotovoga proizvoda;
  - podatke o vrsti, količini i podrijetlu korištenih sirovina, pomoćnih sredstava te vrsti ambalaže;
  - kratak opis tehnološkog postupka proizvodnje;
  - za proizvode s navodima iz članka 7. stavka (1) točke b) ovoga pravilnika, izvješća o provedenim analizama;
  - za proizvode s navodima iz članka 7. st. (2) i (3) ovoga pravilnika, zapise ili dokumentaciju kojom se dokazuju uvjeti i način prerade;
  - za proizvode s navodima iz članka 9. stavka (4) točke c) ovoga pravilnika, dokaze o registraciji oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla;

- h) za proizvode s navodima iz članka 9. st. (4), (5) i (6) ovoga pravilnika, dokumentaciju kojom se dokazuje podrijetlo plodova i/ili mjesto prerade maslina ili podrijetlo ekstra djevičansko odnosno djevičanskog maslinovog ulja.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 11.

(Službena kontrola i inspekcijski nadzor)

- (1) Službena kontrola i inspekcijski nadzor provode se sukladno važećim propisima.
- (2) Za povredu odredaba ovoga pravilnika primjenjuju se kaznene mjere sukladno odredbama Poglavlja XVI. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04).

Članak 12.

(Prestanak važenja odredaba)

- (1) Stupanjem na snagu ovoga pravilnika prestaje važiti Pravilnik o jugoslavenskom standardu za sirovo maslinovo ulje ("Službeni list SFRJ", broj 62/91, i "Službeni glasnik R BiH", broj 2/92), Pravilnik o kvalitetu jestivog maslinovog ulja i miješanog maslinovog ulja ("Službeni list SFRJ", broj 51/91, i "Službeni glasnik R BiH", broj 2/92), u dijelu koji se odnosi na tržišne standarde za maslinovo ulje.
- (2) Proizvodi koji su proizvedeni sukladno Pravilniku iz stavka (1) ovoga članka mogu se stavljanje na tržište godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga pravilnika.

Članak 13.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 154/12
12. lipnja 2012. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Vjekoslav Bevanda, v. r.

ANEKS

SVOJSTVA POJEDINIH KATEGORIJA MASLINOVOG ULJA

Kategorija	Masnih kiselina metilnih estera (FAMEs) i masnih kiselina etil estera (FAEEs)	Slobodne masne kislone (%) (*)	Peroksidni broj mmol O ₂ /kg (*) (*)	Voskovi mg/kg (**)	2-gliceril monopalmitat (%)	Stigmastadieni mg/kg (l)	Razlika između HPLC ECN42 i teoretskog ECN42	K232 K270 K (*) (*)	Delta-K (*) (*)	Senzorska analiza Medijan mana (Mm) (*)	Senzorska a analiza Medijan vočnosti (Mv) (*)
------------	---	--	---	--------------------------	-----------------------------------	-----------------------------	--	------------------------------	-----------------------	--	--

1. Ekstra djevičansko maslinovo ulje	Σ FAME + FAE $\leq$ 75 mg/kg ili 75 mg/kg + Σ FAME + FAE $\leq$ 150 mg/kg i(FAE/ FA ME $\leq$ 1,5	$\leq$ 0,8	$\leq$ 20	$\leq$ 250	$\leq$ 0,9 ako je udio palmitinske kiseline % $\leq$ 14 $\leq$ 1,0 ako je udio palmitinske kiseline % $>$ 14	$\leq$ 0,10	$\leq$ 0,2	$\leq$ 2,50	$\leq$ 0,22	$\leq$ 0,01	Mm = 0	Mv $>$ 0
2. Djevičansko maslinovo ulje	-	$\leq$ 2,0	$\leq$ 20	$\leq$ 250	$\leq$ 0,9 ako je udio palmitinske kiseline % $\leq$ 14 $\leq$ 1,0 ako je udio palmitinske kiseline % $>$ 14	$\leq$ 0,10	$\leq$ 0,2	$\leq$ 2,60	$\leq$ 0,25	$\leq$ 0,01	Mm $\leq$ 3,5	Mv $>$ 0
3. Maslinovo ulje lampante	-	$>$ 2,0	-	$\leq$ 300(3)	$\leq$ 0,9 ako je udio palmitinske kiseline % $\leq$ 14 $\leq$ 1,1 ako je udio palmitinske kiseline % $>$ 14	$\leq$ 0,50	$\leq$ 0,3	-	-	-	Mm $>$ 3,5 ⁽²⁾	-

4. Rafinirano maslinovo ulje	-	$\leq 0,3$	≤ 5	≤ 350	$\leq 0,9$ ako je udio palmitinske kiseline % ≤ 14	$\leq 0,3$	-	$\leq 1,10$	$\leq 0,16$	-	-
5. Maslinovo ulje sastavljeno od rafiniranog maslinovog i djevičanskih maslinovih ulja	-	$\leq 1,0$	≤ 15	≤ 350	$\leq 0,9$ ako je udio palmitinske kiseline % ≤ 14 $\leq 1,0$ ako je udio palmitinske kiseline % > 14	$\leq 0,3$	-	$\leq 0,90$	$\leq 0,15$	-	-
6. Sirovo ulje komine maslina	-	-	-	> 350 (4)	$\leq 1,4$	$\leq 0,6$	-	-	-	-	-
7. Rafinirano ulje komine maslina	-	$\leq 0,3$	≤ 5	> 350	$\leq 1,4$	$\leq 0,5$	-	$\leq 2,00$	$\leq 0,20$	-	-
8. Ulje komine maslina	-	$\leq 1,0$	≤ 15	> 350	$\leq 1,2$	$\leq 0,5$	-	$\leq 1,70$	$\leq 0,18$	-	-

- (1) Suma izomera koji se mogu (ali ne moraju) odijeliti kapilarnom kolonom.
- (2) Ili ako je medijan mana $M_m \leq 3,5$, a medijan voćnog = 0.
- (3) Ulja s udjelom voskova između 300 mg/kg i 350 mg/kg smatraju se maslinovim uljima lampante ako je ukupni udio alifatskih alkohola ≤ 350 mg/kg ili ako je udio eritriodiola i uvaola $\leq 3,5\%$.
- (4) Ulja s udjelom voskova između 300 mg/kg i 350 mg/kg smatraju se sirovim uljima komine maslina ako je ukupni udio alifatskih alkohola > 350 mg/kg i ako je udio eritriodiola i uvaola $> 3,5\%$.
- (5) HPLC ECN42 = metoda određivanja triacilglicerola.
- (6) K270,K232,delta K= ekstinkcijski koeficijent.

Kategorija	Sastav masnih kiselina (1)						Suma transoleinskih izomera (%)	Suma translinolinskih izomera (%)	Sastav sterola						Ukupni steroli (mg/kg)	Eritrodol (%)
	Miristična (%)	Linoleinska (%)	Arahidska (%)	Gadolinska (%)	Behnička (%)	Lignocinska (%)			Kolestrol (%)	Brasikosterol (%)	Kamposterol (%)	Stigmasterol (%)	Betasitosterol (%) (2)	Delta-7-stigmasterol (%)		
1. Ekstra djevičansko maslinovo ulje	≤ 0,05	≤ 1,0	≤ 0,6	≤ 0,4	≤ 0,2	≤ 0,2	≤ 0,05	≤ 0,05	≤ 0,5	≤ 0,1	≤ 4,0	< kamp.	≥ 93,0	≤ 0,5	≥ 1 000	≤ 4,5
2. Djevičansko maslinovo ulje	≤ 0,05	≤ 1,0	≤ 0,6	≤ 0,4	≤ 0,2	≤ 0,2	≤ 0,05	≤ 0,05	≤ 0,5	≤ 0,1	≤ 4,0	< kamp.	≥ 93,0	≤ 0,5	≥ 1 000	≤ 4,5
3. Maslinovo ulje lampante	≤ 0,05	≤ 1,0	≤ 0,6	≤ 0,4	≤ 0,2	≤ 0,2	≤ 0,10	≤ 0,10	≤ 0,5	≤ 0,1	≤ 4,0	—	≥ 93,0	≤ 0,5	≥ 1 000	≤ 4,5 (3)
4. Rafinirano maslinovo ulje	≤ 0,05	≤ 1,0	≤ 0,6	≤ 0,4	≤ 0,2	≤ 0,2	≤ 0,20	≤ 0,30	≤ 0,5	≤ 0,1	≤ 4,0	< kamp.	≥ 93,0	≤ 0,5	≥ 1 000	≤ 4,5

5. Maslinovo ulje sastavljeno od rafiniranog maslinovog ulja i dječinskih maslinovih ulja	$\leq 0,05$	$\leq 1,0$	$\leq 0,6$	$\leq 0,4$	$\leq 0,2$	$\leq 0,2$	$\leq 0,20$	$\leq 0,30$	$\leq 0,5$	$\leq 0,1$	$\leq 4,0$	$<$ kamp.	$\geq 93,0$	$\leq 0,5$	≥ 1000	$\leq 4,5$
6. Sirovo ulje komine maslina	$\leq 0,05$	$\leq 1,0$	$\leq 0,6$	$\leq 0,4$	$\leq 0,3$	$\leq 0,2$	$\leq 0,20$	$\leq 0,10$	$\leq 0,5$	$\leq 0,2$	$\leq 4,0$	—	$\geq 93,0$	$\leq 0,5$	≥ 500	$\geq 4,5$ ⁽⁴⁾
7. Rafinirano ulje komine maslina	$\leq 0,05$	$\leq 1,0$	$\leq 0,6$	$\leq 0,4$	$\leq 0,3$	$\leq 0,2$	$\leq 0,40$	$\leq 0,35$	$\leq 0,5$	$\leq 0,2$	$\leq 4,0$	$<$ kamp.	$\geq 93,0$	$\leq 0,5$	≥ 800	$\geq 4,5$
8. Ulje komine maslina	$\leq 0,05$	$\leq 1,0$	$\leq 0,6$	$\leq 0,4$	$\leq 0,3$	$\leq 0,2$	$\leq 0,40$	$\leq 0,35$	$\leq 0,5$	$\leq 0,2$	$\leq 4,0$	$<$ kamp.	$\geq 93,0$	$\leq 0,5$	≥ 600	$\geq 4,5$

- (1) Druge prisutne masne kiseline (%): palmitinska: 7,5 do 20,0; palmitoleinska: 0,3 do 3,5; heptadekanska: $\leq 0,3$; stearinska: 0,5 do 5,0; oleinska: 55,0 do 83,0; linolna: 3,5 do 21,0.
- (2) Suma: delta-5,23-stigmastadienola + klerosterola + beta-sitosterola + sitostanola + delta-5,24-stigmastadienola.
- (3) Ulja s udjelom voskova između 300 mg/kg i 350 mg/kg smatraju se maslinovim uljima lampante ako je ukupni udio alifatskih alkohola ≤ 350 mg/kg ili ako je udio eritrodioila i uvaola $\leq 3,5\%$.
- (4) Ulja s udjelom voskova između 300 mg/kg i 350 mg/kg smatraju se sirovim uljima komine maslina ako je ukupni udio alifatskih alkohola > 350 mg/kg i ako je udio eritrodioila i uvaola $> 3,5\%$

Napomene:

- (a) Rezultati analiza moraju biti izraženi onim brojem decimalnih mjesta kojim je izražena granična vrijednost za pojedino svojstvo. Zadnja znamenka mora se uvećati za jednu jedinicu ako je znamenka koja slijedi veća od 4.
- (b) Ako najmanje jedno od svojstava ne odgovara navedenim vrijednostima, ulje se može ili svrstati u drugu kategoriju ili svrstati u ulje smanjene kakvoće za svrhe ovoga Pravilnika.
- (c) Svojstva označena jednom zvjezdicom (*), a odnose se na kakvoću ulja, podrazumijevaju sljedeće:
- kod dječičanskih maslinovih ulja, ako vrijednost najmanje jednog od označenih svojstava ne zadovoljava graničnu vrijednost, ulje se svrstava u drugu odgovarajuću kategoriju unutar dječičanskih maslinovih ulja.
  - kod maslinovog ulja lampante, dovoljno je da barem jedno od označenih svojstava odgovara propisanim vrijednostima.
- (d) Ako je svojstvo označeno s dvije zvjezdice (**), znači da za sve tipove ulja komine maslina nije nužno da sva označena svojstva istovremeno udovoljavaju propisanim vrijednostima.